

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 46 DECEMBER 1984

Butta 84.

BØRNE**TEATER****AVISEN**

NR. 46 DECEMBER 1984

Børneteateravisen udsendes af
Teatercentrum i Danmark
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K.
Tlf. 01-15 69 00

Redaktion:
Flemming Nordenhof
(ansv. for dette nummer)
Elin Andersen
Magnus Brandstrup

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om ny adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejll levering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5 format — udkommer hvert år i begyndelsen af juni. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H.P. Sats I/S, Assens. Tryk: Fjerritslev Avis Tryk, Fjerritslev.

INDHOLDSFORTEGNELSE

BØRN OG FANTASI

Da børnene i Kalundborg gik om bord i kulturen, v. Joan Præst Linde

side 3

VESTERBRO OM VESTERBRO

Fiolteatret og Den rytmiske Aftenskole i spidsen for et lokalhistorisk projekt. Af Niels Engelbrecht

side 4

TEKNIKEREN I SKUESPILLERENS SENG

Da Peter Romer, formand for TEF, drømte en drøm

side 4

FORFATTER FORLOD TEATER I VREDE

Karlo Staunskær er dog senere fundet i god behold

side 5

ER DER ET TEATERMONOPOL I RIBE AMT?

Flemming Nordenhof har snuset rundt

side 5

TEATER OG UTOPI

Frank Nielsen fra Dueslaget filosoferer på egne og teatrets vegne

side 5

EN LEVENDE ROBOT PÅ LERFØDDER

Biba Schwoon, Børneteatersammenslutningens repræsentant i RBOT i en samtale med red.

side 6

BØRN OG FANTASI

— et digt af Joan Præst Linde

side 6

LÆSERBREVE

side 7

POSITIVLISTEN

En oversigt over de teatre, der ifølge kulturministeriet er refusionsberettigede

side 7

STORM TEATRET

— et arbejdsløshedsprojekt på Svalegangen og hvad deraf fulgte. Ved Søren Kjær Jensen

side 8

ETHUNDREDEOGTI ELEVER I TO UGER

Fair Play i aktion i Holbæk

side 9

HER SES TEATER

side 10

REPERTOIRENYT

side 10

En bannerfører der smed flaget væk

Mimi Stilling Jacobsen er kulturminister og vidste man det ikke lige kunne det godt være løgn nu gik man og troede at en kulturminister var til for kulturens skyld at det var sådan en der brændte for at værne om understøtte og opmuntre den syge kultur en som har visioner og handlekraft på kulturens vegne Ak ja Minderne kan ikke standses en fru Jacobsen (datter af en kendt politiker) fór frem med bål og brand råbende op om indoktrinering af uskyldige barnesjæle havde heller ikke dengang set gruppeteater interesserede sig vel ikke så meget for gruppeteater dengang som nu

red.

Børn og fantasi

Da børnene i Kalundborg gik ombord i kulturen

Af Joan Præst Linde

»Børn og fantasi« skal vække kunstforståelse og det kunstneriske udtryk stimulere fantasien og sætte hverdagen på hovedet. Der er lagt vægt på at skabe et projekt præget af kvalitet med lokale kræfter.

Initiativtager er maler og grafiker Jørgen Olsen.

»Børn og fantasi« er arrangeret af kulturelt samråd og Kalundborg Børnebibliotek med biblioteket som det centrale led. Arrangementet har økonomisk støtte fra Kalundborg kommune, Kulturministeriet samt nogle banker i byen.

Materialestøtte af Spildoppen og genbrugscentralen.

Ca. 25 voksne har været involveret

ret i projektet, hvor en del har stillet deres arbejdskraft til rådighed. (Kunstnere og kulturfolk — alle burde som en selvfølge have løn, ovennævnte skaber nemt ubalance).

»Børn og fantasi« løb af stabelen i børnenes efterårsferie, og de fleste aktiviteter foregik på Munkesøskolen.

Der var følgende aktiviteter: Dramaoptog — figurværksted — ord og billeder — musik i alle ting — foto og folkeblad — gavlmalerier — pottemager — flintesmed — lege — folkedans — skak.

Personligt har jeg altid meget store ambitioner, når jeg arbejder med børn og kunst. Jeg vil gerne nå i dybden, være seriøst arbejdende, lære børn om form, formsans, farve,

balance, valg af materialer osv. Og så kommer det gådefulde folk og overrumpler én med deres tempo, går ombord i tingene, deres iver; og mine seriøse ambitioner må puttes i lommen og kun i glimt tages op, når den ikke er til skade for børnenes umiddelbarhed og fantasi. Jeg må bruge min fantasi og bruge den positive stemning, børnene kommer med. Imens ligger »den seriøse ambition« og rører på sig i lommen.

Materiale-opfattelse — et spændende forløb

I starten havde nogle af børnene svært ved at bruge fantasien over for de »mærkelige« materialer, vi havde lagt frem, hønsenet, parasol,

vandslange, træuld, tøj, gips, svømmebælter, flamingo, lampeskærme mv. Senere på ugen gik børnene målbevidst hen i tøjbunken, fandt en sok, som lige præcis var næse til trolden, som var ved at komme til verden. Jeg håber og tror, at børnene fik lært, at fantasi og opfindsomhed er de bedste venner.

En anden ting var de såkaldte »grimme« materialer, børnene skulle lære at bruge på en ny måde. Eksempel: En pige havde lavet en meget fin og sirlig krop til en figur. Jeg syntes, den var utrolig smuk uden hoved, men fik et bekymret blik fra pigen. Den skulle have et smukt hoved. Vi opfordrede hende derfor til at lege med materialerne, indtil hun fandt det rette hoved i det rigtige smukke materiale, hun snakkede om.

Figuren var hovedløs det meste af ugen. Til sidst fandt hun det grimme træuld, som i det tilfælde var det eneste rigtige at gøre. Hun fik lavet det fineste udtryk og blev meget glad og tilfreds med figuren; smukt og grimt er et vidt begreb.

Overskridelse af egne grænser er et af de vigtigste formål med børn og kunst. Børn er tilbøjelige til at lave det de kan, i sikker havn, hvor formålet bl.a. er at puffe dem videre. Her havde figurværkstedet den fordel, at vi tildels havde ukendte materialer for børnene at arbejde med. Størrelsen på figurene var også med til at puffe til grænserne. Tænk at være barn og lave en figur, som er større end en selv (tænk at være voksen). Det troede jeg ikke, jeg kunne lave, sagde en dreng.

Det var vigtigt for børnene, at figuren havde et formål. Mange børn er desværre vant til, at deres voksne siger pænt tak, men et ligegyldigt tak for tegningen. De ser på den, uden at se, krøller den sammen, smider den væk. Der var måske en vigtig besked, oplysning om barnet, som blev smidt ud.

Figurværkstedet og optogsgruppen havde et dagligt samarbejde. Der skete det glædelige på figurværkstedet, at børnene også fik lyst til at være med i optoget med deres figurer. Mange af børnene havde en arbejdsdag på 6 timer med stående buffet. Konflikter på værkstedet eksisterede ikke.

Der var et par enkelte misforståelser af »Børn og Fantasi«, hvor vi blev brugt som pasningsordning. Nogle kom med for små børn, og vi måtte afvise en enkelt pga. at værkstedet allerede var fyldt af børn, og vi kunne ikke påtage os ansvaret. Heldigvis kunne en del forældre og institutioner, som kom, indse, at

hvis de blev og hjalp deres børn, kunne det lade sig gøre.

Tø børn sendte vi videre til gavlmaleri, da de havde mere lyst til at male. Der var fine oplevelser med forældre; de var måbende og begejstrede, og børnene lavede rundvisning på værkstedet, til højre for dem ser de og til venstre har vi så

Lørdag formiddag

Ord og billeder er hos trykkeren, gavlmalerierne er ved at blive hængt op. Det stormer utroligt fra syd, og det ikke bare regner, det vælter ned med vand. Figurene er ved at blive placeret rundt i byen. Vi må have tov og sten til hjælp, for ellers vil de alle flyve til Bloksbjerg. En dame kigger på en trold af træuld — »Er det kunst?« siger hun.

Optogsgruppen er ukuelig. Jeg får at vide, om det så var snestorm, vil de gennemføre — en holdning som er værd at respektere. Pludselig, som på befaling fra børnene, bryder solen igennem.

Da optoget sætter igang, lyser gruppen, det bliver en sommerdag. Og på solskinspladsen står bryllupet mellem uhyret og troldkællingen. Og regnen kom igen — usårlig over for regnen var et brudepar og de syngende børn nu oppe i to hestevogne. Solstrålerne rider bort. Vi andre er gennemblødte af vand, men med et saligt smil på læben.

Lørdag eftermiddag

Vi voksne er helt høje af børn — oprydning er et kæmpearbejde. At støvsuge Munkesøskolen for træuld er sender nogle bekymrede tanker til det daglige rengøringspersonale, jeg håber, de er mange nok.

To er kørt på lossepladsen, lossepladsen er lukket, og nøglen er brugt, og nu hagler det. Den lejede bil skal afleveres kl. 20.00 og er lejet ud næste dag og næste dag igen. Hans Jørgen får associationer til filmen Alices Restaurant. Vi sidder i møg til halsen, er trætte og sultne, halvdelen af os kan ikke vente, maden står lokkende på bordet. Sulten vinder, vi går ombord i det højt belagte, hvor Jørgen Olsens formaninger om kun tre stk. til hver, mere er der ikke råd til, står i baghovedet. Vi spiser, og møget bliver kørt ud til Jørgen Olsen. Jeg tager forkert på møget og får et hekseskud (det er måske et elle-skud).

Senere på ugen, oppe hos kiropraktoren, opdager jeg noget i min lomme, tager det op — mine seriøse ambitioner er det dem, der har givet mig hekseskud? []

Alle fotos: Per Christensen

Vesterbro om Vesterbro

Af Nils Engelbrecht, Fiolteatret

Over 6 uger i september-oktober 1985 håber Fiolteatret i samarbejde med Den rytmske Aftenskole at kunne præsentere et lokalhistorisk spil om den københavnske bydel Vesterbro og dens beboere.

Vi kalder projektet lokalhistorisk, idet vi mener, at vor bydel har brug for en historie, en identitet ud over hvad man normalt hører til denne bydel i medierne — nemlig at Vesterbro fungerer som byen Københavns mere eller mindre officielle undergrunds-Tivoli: et Eldorado for junkier, ludere, pushere og pornofilmhandlere. En neon-beskinnet ghetto, der dagligt bliver vist frem for hundredevis af turister.

Vesterbros borgere har som intet andet dansk lokalsamfund op gennem tiderne måttet trækkes med et blakket rygte.

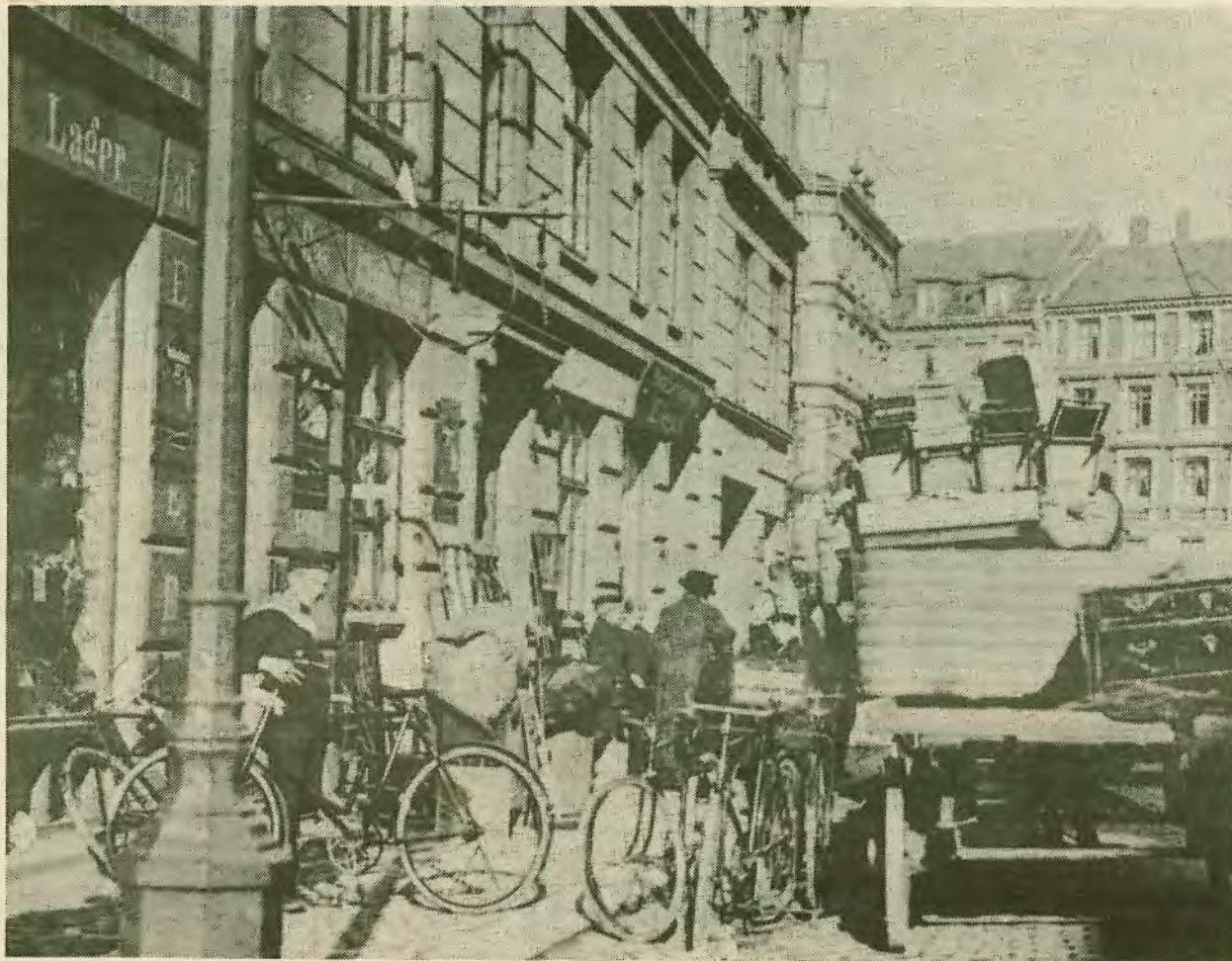
Vesterbro er også andet — sku' jeg hilse og sige — andet og mere end sex, junk og Cecil-rygende gunslingers. Er mere end det efterhånden officielle billede, hvor børneludere, narkogangstere og pornokøb-mænd synes at være gennemsnitsbeboerne i et Sodoma og Gomorra-lignende helvede.

Vi håber med vores stykke at kunne bidrage til et mere nuanceret billede af Vesterbro.

Men først lidt historie

Vesterbro fik sit navn i 1616 (og forresten også sin første kro) og blev senere udflyttersted for Københavns slagtere, som var blevet forbudt at have deres slagtergårde inde i København. Dermed grundlagdes Kvægtorvet, Trommesalen og samtidig osse hjørnesteinen til handel, prangen, plat og svindel, almindelig foretagsomhed — og gøgl!!!

Og kuriøst nok, som man siger, var det Vesterbro's »skyld«, at Georg Carstensen i 1843 fik tilladelse til at åbne Tivoli. Det var nemlig blevet lidt af et problem for myndighederne at styre forlystelsesli-

vet på Vesterbro — for som skrevet står: »Det var lettere at holde folk i ave, når alt gøglet var samlet på et sted og omgivet af høje gitre.«

At det ikke alene var på Kvægtorvet, der slagtedes, fik vesterbroerne at mærke i sidste halvdel af 1800-tallet. Boligspeculationen forvandlede det relativt lyse Vesterbro til sort slum, hvor kriminalitet var en logisk følge af de elendige forhold, man levede under; social nød har altid eksisteret på Vesterbro, og op gennem vort eget århundrede fortsætter boligspeculationen og i det hele taget de dårlige livsbetingelser, som resulterer i bl.a. folkestrejken i 1944 — Istedgade overgi'r sig *aldrig!!*

Det er noget af det, vi vil prøve at

fortælle om, men osse noget om pigerne, drengene, kællingerne, stoderne, (k)ærligheden, venskaberne, sammenholdet, sproget, husene, gaderne, optøjerne, strejkerne — og alt det andet smukke på Vesterbro.

Det praktiske: »Vesterbro om Vesterbro« bliver ikke alene et historisk stykke om vores bydels fortid, men osse et stykke levende nutid, der udspiller sig på Vesterbro.

Amatører skal spille side om side med professionelle, musik og teater smelte sammen. Lykkes det, er vi nået videre i opfattelsen af teatret og aftenskolens muligheder i den enkelte bydel.

Fiolteatret har siden sin start set det som sin opgave at medvirke til fornyelse af dansk teater og har så-

ledes teaterprojekt Vesterbro om Vesterbro som det første stykke på repertoiret i den ny sæson.

Den rytmske Aftenskole er idag med sine 4.000 elever pr. år Danmarks største på sit felt og sammen med bl.a. Radio Vesterbro, Karneval i Maj, Vesterbros Ungdomsgård, Kristeligt Studenter Settlement, Morskabsteatret Bonnie og Teaterselskabet Havehuset ønsker Fiolen og Den rytmske Aftenskole at komme i forbindelse med folk, som kan huske noget fra Vesterbros spændende historie eller ligger inde med historisk materiale angående bydelen. Hvor er øjenvidnerne til folkestrejken, korpigerne fra revyerne, drengene på cowboy-rækkerne i DSB's Kino, jitter-bug

danserne fra Enghave Plads, osv.

I samme forbindelse skal det nævnes, at Radio Vesterbro vil lave udsendelser med folk, som kan fortælle om episoder fra bydelen — dengang og nu — men alt som menes at kunne have historisk interesse vil blive modtaget med kyshånd af Radio Vesterbros research-gruppe. Den rytmske Aftenskole og Fiolteatret.

Men det er ikke gjort med det. Vesterbro's borgere opfordres kraftigt til at give lyd fra sig, hvis de er interesserede i aktivt at deltage i opførelsen af stykket næste efterår.

En produktion af denne størrelsesorden kræver mange kræfter, ikke blot på og bag scenen, men i hele forberedelsesfasen. Vi har brug for alle, lige fra den professionelle elefantdomptør til manden/kvinden, der simpelthen bare er vild med at slå søm i, men ikke kan

Den rytmske Aftenskole tilbyder i sit forårsprogram 85 vesterbroerne at medvirke i stykket. Der oprettes hold i dans, gøgl, kor, teater mm., hvor en række professionelle skuespillere, musikere vil lære fra sig i bl.a. grundlæggende teknik, kropsvøvelser og stemmeteknik og efterhånden gå over til indstudering af stykkets sange, optrin og tekster.

I weekenden d. 11.-13. januar 85 vil der blive afholdt en Vesterbro Festival i Vesterbro's Ungdomsgård, Absalongade 8 til støtte for projektet. Ved den lejlighed skulle der blive rig mulighed for at indhente yderligere informationer.

Vi vil gerne integrere: fortid, nutid, institution-borger, professionel og amatør, teater og muik i en spændende mosaik fra et stykke levende og pulserende København — på godt og ondt. □

Vesterbro om Vesterbro

Manuskript: Claus Flygare og Ebbe Kløvedal Reich

Musik: Thomas Koppel

Scenografi: Finn Erik Bendixen

Instruktion: Jacob Christensen og Hans Rosenquist

En gammel drøm

Banden, der netop har afsluttet en større turné med »Trafford Tanzi« og Baggårdteatret, der fornylig spillede »No Future«, går sammen i et gigantisk teaterprojekt

»To gamle, garvede grupper, der holdningsmæssigt og geografisk ligger tæt på hinanden, slår deres erfaringer, deres kroppe og sjæle og deres teatermaskiner sammen i en stor, smuk og slagkraftig forestilling.«

Ja, det har vi snakket om i mange år. Hver gang flere teatre har mødtes på landevejen eller på børneteaterfestivaler har drømmen været oppe og vende.

Det er oplagt. Hvert teater ligger inde med en fantastisk viden omkring det at lave teater. Viden der kan bruges, men også viden, som ind imellem bør prøves af. Konfronteres med andres »sandheder« og på den måde lede os frem mod nye og bedre teaterforestillinger.

Hvordan afprøve det bedre end ved at gå sammen i et projekt, hvor vi alle deltager på lige vilkår og virkeligt kommer tæt på hinanden; så tæt som man kun kommer i en op-

sætningsproces.

At lave en forestilling er hver gang en udfordring. Men når to grupper — Banden og Baggårdteatret — sammen tager udfordringen op, føler vi virkelig det bliver et eksperiment: Vi er mange, vi har forskellige intentioner med teatret og med vore udtryk. Vi er henholdsvis egnsteater i Odense og opsegende turnerende teater i det ganske land, og vi har lagt hovedvægten på forskellige publikummer både med hensyn til aldersgruppe og spillested.

Men vi vil prøve eksperimentet at stå sammen på scenen og fortælle den samme historie. Vores fælles udgangspunkt har vi fundet i Horace McCoy's roman »Jamen, man skyder da heste«.

I august 1985 starter vi prøverne, og fra 10. oktober til 20. december vil vi turnere i det ganske land med *Marathondansen*. Det bliver en ungdoms/voksenforestilling, som vi vil spille i teaterforeningsregi. Om aftenen for forældrene og om formiddagen for deres børn. Heri ser vi en mulighed for at give dem en fælles oplevelse; for at være med til at bygge bro over generationskløften. □

En dagbogsdrøm: Teknikeren i skuespillerens seng

21. januar. I dag ringede instruktør X for fjerde gang for at overtale mig til at være scenetekniker på hans næste forestilling, og jeg sagde, at hvis han kunne løse mig fra mine forpligtelser, ville jeg lade mig overtale — forudsat selvfølgelig at vi kunne blive enige om gagen.

25. januar. Så er det gået i orden — jeg har faktisk fået det fuldstændig som jeg ville have det. Med mine følsomme hænder skal jeg forløse tæppetæk og regibord — hele forestillingens succes ligger i mine hænder.

1. marts. I dag havde vi første læseprøve — alle teknikere var der naturligvis, og instruktøren havde som noget helt nyt indbudt skuespillerne. Der var kun nogle få af dem, men de har jo også nok at gøre med at lære deres roller og arrangement udenad. Vi gennemgik samtlige regibemærkninger med instruktøren, som havde nogle vanvittigt spændende indfaldsvinkler til tæp-

petrækkene — med sådan en inspirator vil jeg nå langt i mit arbejde.

7. marts. Nu har vi prøvet i 5 dage, og instruktøren har givet mig prøvefri for at give mig mulighed for at arbejde med intentionerne i mine træk. De andre var lidt knotne, men som instruktøren sagde: Så bruger jeg den eftermiddag med skuespillerne, dem har jeg slet ikke haft tid til at tage mig af endnu.

21. marts: Nu er der kun 10 dage til premieren — jeg tror aldrig, vi når det. Jeg følger ligesom ikke, jeg har den bund i mine træk, som er absolut nødvendig. Jeg har også talt med direktøren om det, og han har lovet at komme til prøven i morgen og eventuelt gribe ind, hvis han kan se, at jeg ikke får den nødvendige støtte fra instruktøren. Gudskelov er der da en vis respekt for mit arbejde.

24. marts. Jeg har indvilget i, at vi fastholder premieredatoen mod, at vi sætter skuespillerne ind en dag

senere — selv om alt jo selvfølgelig skal fungere, er de trods alt ikke det vigtigste.

31. marts. Så er premieren overstået, og hvis det ikke havde været for de skuespillere, havde jeg afleveret en perfekt forestilling, men adskillige gange i løbet af stykket gik de forkert i arrangementet, for slet ikke at tale om to, der flere gange lavede om i replikkerne. Hvordan skal jeg dog kunne fungere mod en sådan baggrund? Og da jeg skældte dem ud efter forestillingen, forstod de ingenting og kaldte mig en krukke. Ja, tænk den ene påstod endda, at det ikke var med vilje.

1. april. Anmeldelserne var overdådige: »Sjældent har man set en teknik fungere i så høj grad.« »Et overflødighedshorn af scene- og lys-skift.« »Dansk teaterteknik briller igen.« Og så er der en enkelt avis, som er begyndt at nævne, at der også er skuespillere med.

Peter Romer

Forfatter forlod teater i vrede

– senere fundet i god behold

Af Karlo Staunskær

Er du blevet tiltrukket af den sensationsprægede overskrift? Det var godt. Så læs videre med normal puls.

Overskriften er dog ikke helt misvisende. Der har de senere år været triste tilfælde af skilsmisser mellem danske dramatikere og børne-ungdomsteatrene. Nogle af skilsmisserne er endt i retten. Andre forsvinder i glemslens store container.

Jeg har selv været impliceret i et par sammenstød. Det er sikkert grunden til, at redaktionen har indkaldt mig som øjenvidne i denne sag. Jeg vidner gerne. Jeg lover at sige sandheden og kun sandheden. Min sandhed.

De sidste par sæsoner har jeg været ansat på et af vore alt for få egnsteatre. Ansættelsen ophørte 1/6-84. Årsag? Samarbejdsvanskeligheder! Hvorfor opstod de? Var dramatikeren en dårlig »håndværker« eller teatret en forbandet dårlig arbejdsgiver? Ønsker teatrene overhovedet dramatikere? Hvordan vil de have dem?

Det var en del spørgsmål. Her kommer nogle forsøg på svar.

Lad os tage det sidste først. Teatrene ønsker ikke altid selvstændigt arbejdende dramatikere. De har behov for en sekretær. Nu er der ikke noget i vejen med sekretær-gerningen. Det er i enhver henseende et hæderligt erhverv.

Jeg ved, at flere dramatikere frivilligt har gjort sig til sekretærer hos danske teatergrupper. Men det er sjældent noget man snakker om. Det kan være helt i orden at hyre en dramtiker som sekretær for en opgave, som er krystalklart formuleret i hovederne på gruppens medlemmer. Vel at mærke, hvis begge parter er på det rene med den arbejdsdeling fra starten. Desværre er ideerne sjældent grydeklare. Ideerne til dansk børne-ungdomsteater bliver til i en hektisk, desperat periode, umiddelbart før Den Røde Brochure går i trykken. Og det er så her dramatikeren kommer ind i billedet. PR-siderne til Den Røde er røget til trykkeren i Assens. Pludselig er det noget, der binder. En titel. En omtale. Mere eller mindre intetsigende for dog at have elastik i tingene. Men der rumsterer under alle omstændigheder nogle ideer i hovederne på teatergruppens medlemmer.

Dramatikeren banker på døren til gruppeteatret. Ofte uvidende om de interne drøftelser, der har været omkring det stykke, som han og gruppen nu skal lave i fællesskab. Hans første indtryk er som regel, at gruppen er enig om målet med den nye forestilling. Men det varer ikke længe, før han opdager, at det ikke er tilfældet. Han skal først nu til at lære de interne magtspil og pyramider at kende. Og det går op for ham, at selvom der faktisk findes en lamende uenighed blandt gruppens medlemmer, så har man en tendens til at møde folk udefra som en sam-

let gruppe.

Og så skal dramatikeren til at finde ud af, hvor han vil sætte sine ben. Skal han lade sig udnævne som sekretær for nogle svævende ideer og krampagtigt forsøge at skrive en »referatstil«, som er mere eller mindre i overensstemmelse med ideerne eller den titel, som i al hast blev fabrikeret til Den Røde? Eller har han mod til at stå fast og insistere på, at nu har han faktisk et selvstændigt arbejde, der skal gøres. Skråt op med titler eller udvandede PR-artikler. Her kommer en mand, der kan skrive ord på maskine! Jeg ved ikke, hvad »man« skal gøre. Jeg ved, hvad der skete med mig selv.

Jeg påtog mig rollen som samlebands-idé-mand. Mødte op til produktionsmøderne med kopier frisk fra maskinen. Jeg smed om mig med forslag og løsninger. Af angst for at virke inkompetent. Men også for at holde processen i kog: For fa'n premieren vinker lige om hjørnet, og der er allerede solgt fire forestillinger i Brønderslev! Jo, dramatikeren lader sig også gribe af købmands-feber. Og bliver ansvarlig for butikkens omsætning. Jeg blev meget ansvarlig Men jeg måtte ofte undvære med- eller modspil til mine papirstakke bortset fra at tommelfingeren som regel vendte nedad. Jeg oplevede gang på gang, at gruppen sad i »baghånd« uden at være forpligtet til selv at digte med.

Skuespillere er fremragende læsere, når det gælder færdige manu-

skripter, og de kan se deres roller i fuld figur. Skuespillere er mange gange håbløse læsere af synopsis, skitser, udkast. For her er figurerne endnu ikke rejst op i de rette dimensioner — og hvad skal det hele blive til? Skuespillerne bliver nervøse, usikre. De kræver sikkerhed. Helst både redningsbælte og springlægen! Usikkerheden er naturlig. Men i denne tidlige fase går det altså ud over dramatikeren. Den alt for flinke dramtiker/sekretær undertrykker sit eget behov for sikkerhed og syer desperat videre på sikkerhedsnettet (»jeg må vise, at jeg duer til noget ... og lønnen er jo go' ... og man sku' jo gerne ha' hyre en anden gang ...).

I stedet burde dramatikeren standse op og stille krav. Krybe ud af sin skal og bekende sin egen usikkerhed. Hvis skuespillerne ikke synes, de kan stille noget op med skitser og udkast. Hvis de ikke formår at digte med på papiret, så er der kun én ting at gøre: Alle mand ned i træningssalen! Dramatikeren må kræve, at skuespillerne »svarer« med det værktøj, som er deres: Krop og stemme. Så vil det hurtigt vise sig, om forestillingen er på vildspor. Ved at køre en vekselvirkning mellem improvisationer og skriftlige spilleoplæg fra dramatikeren kan man trække på forcerne. I stedet for at udstille manglerne! Og hvis det kikser og kokser, så hæfter hele holdet solidarisk. Ikke noget med at finde sydebukke for de første fatale fejltagelser.

Men det er her, teatrene en gang

imellem viser sig som urimeligt dårlige arbejdsgivere: Hvis det kikser og kokser, er dramatikeren en dårlig »håndværker«. Eller han forstår simpelthen ikke — telepatisk — at formidle teatergruppens ideer loyalt. På dette tidspunkt er det, man fyrer en dramtiker. Man fyrer aldrig en skuespiller! Man burde slet ikke fyre nogen. En langt større solidaritet ville klæde teatergrupperne. Kollektiviteten i med- og modgang er vel for pokker en del af »ånden« i hele grundlaget for børne-ungdomsteatrene. Eller hur?

Lad os slippe for uværdige skilsmisser, hvor folk bliver lagt på is og stemplet som »samarbejdsvanskelige« Og lad os — i det omfang økonomien tillader det — få nogle flere dramatikere ind i grupperne. For én sæson. Måske to sæsoner. Denne artikels forfatter har prøvet det. Og selvom nogle af mine erfaringer er smertelige, så tror jeg stadig på ideen om dramatikeren som gruppe-medlem. Jeg gik eller blev gået i vrede. Men jeg blev senere fundet i god behold. Måske med lidt mere hård hud på sjælen. Til den næste opgave. Hvis den altså kommer

□

KARLO STAUNSKÆR, f. 1952, pt. Danmarks Journalisthøjskole. Har skrevet stykker til Svalegangen, Kaskadeteatret, Baggårdsteatret, Gruppe 38. Og senest skrevet »drejebogen« til totalteaterforestillingen »Surfin' Safari«, Gellerup-Scenen, november '84.

Utopi og teater

– et credo fra Dueslaget

Af Frank Nielsen, Dueslaget

Den 4. maj 1985 er 40-års dagen for Danmarks befrielse for den tyske besættelse. Dagen vil blive markeret med utallige arrangementer, og nationen vil blive forsøgt samlet om den fælles fortid og det fællesskab, som engang var. Der vil blive holdt taler og skrevet kronikker om den ukuelige danske frihedstrang. De bedste af dem vil se på udviklingen i de 40 år, der er gået, og spørge, om friheden er blevet vist tilstrækkelig taknemmelighed af krigens efterkommere. De vil alle for-dømme krigen og al dens væsen, og enkelte vil bemærke, at en ny krigstrussel synes overhængende.

Der vil kunne tales meget om ungdommen, som aldrig har oplevet krigen, men det vil næppe blive gjort, da de fleste på denne festdag vil få en flov smag i munden ved tanken om, hvordan vort samfunds unge står med langt dårligere fremtidsudsigter end for 40 år siden. Hvis nogen vil sammenligne Churchill-klubben med f.eks. kulørte klat, vil det næppe blive et skulderklap til sidstnævnte.

Et par obsternasige skribenter vil måske endda, som et par dråber malurt i bægret, hævde, at den frihed, der blev kæmpet så hårdt for dengang, er forblevet en illusion.

Erhard Jacobsen vil slet ikke gå ind i en diskussion af denne påstand, men dokumentere den personlige frihed med en direkte henvisning til, at bilsalget igen er i fremgang. Kulturministeren vil tale sin fader midt imod og indigneret

fremhæve, at hun selv mod sin personlige vilje er blevet pålagt en udvidelse af det kulturministerielle teaterlovsbudget. Statsministeren vil forlige parterne og smilende nævne det atter stigende fødselstal som eksempel på den optimisme, der præger samfundsudviklingen.

Imens kan vi andre diskutere, hvorfor det sammenhold på tværs af politiske skæ, som prægede modstandskampen, så brat faldt til jorden, da det igen blev hverdag. Optimismen var ellers fælles for alle. Nu skulle der virkelig skabes en bedre verden.

Men utopierne fra dengang gik hurtigt i glemmebogen, så snart det materielle ræs, som afløste krigen, fik startskuddet. Det er de færreste, der har forsøgt at finde ud af, hvad det egentlig var, der gik galt dengang, og endnu færre har forsøgt at udvikle utopierne fra dengang tidssvarende. Alle hylder friheden, men ingen ved rigtig, hvad

de ville stille op med den, hvis den blev konkret og virkelig. Kritikken af den eksisterende virkelighed blokerer for utopierne.

Hvor ungdommen fra efterkrigstiden havde en fornemmelse af, at der nu skulle skabes en udvikling, skrives historie, så har ungdommen af idag snarere den modsatte opfattelse, nemlig at historien er skrevet. Byerne er bygget og samfundsmaskineriet er etableret. Så godt, at det ikke kan laves om. Den ungdom mangler nogle utopier.

Teatret er så fint til at skabe utopier. Ikke først og fremmest til at billedliggøre dem, men til at få dem frem i os, til at prøve dem af og til at give dem videre. Vel at mærke det teater, som ikke begrænser sig til at formidle en analyse, men som selv er led i en erkendelsesproces. Når man laver teater, har man pligt til at have utopier.

Derfor er det så dejligt at lave teater. □

Er der teatermonopol i Ribe Amt?

I Ribe Amt findes et prisværdigt initiativ. De har en teateravis. Dette er såre godt.

Avisen er husstandsomdelt og udgives af Fællesudvalget for Publikumsorganisatioer i Ribe Amt. Amtet yder støtte til fremstillingen af avisen, ligesom amtet også yder sin del til teaterforeningerne. Såre godt.

Avisen har endvidere den ædelmodige hensigt at lade amatørteatrene komme til orde, for på den måde at give et totalt billede af teaterlivet i amtet. Som man har gjort det de tidligere år. Til glæde og gavn for alle.

Der indbydes til møder, indhentes stof, redigeres. Alle glædes.

Avisen dukker op i hjemmene, også i amatørernes, men de må kigge forgæves efter deres repertoire og spilletidspunkter. Selv for amatørteater er det vigtigt, at der er publikumskontakt. Som det har været de tidligere år.

Man begynder at interessere sig for sagen, opdager at et bestemt teater — Mosaikteatret — er blevet ganske pænt behandlet i avisen. Man støver gamle referater af og opdager et gammelt referat fra Fællesudvalget:

»Mosaikteatret kan inden for denne ramme få tre sider til disposition til omtale af professionelt børneteater i Ribe Amt, ved at der samtidig fjernes eller foretages en nedskæring i en del af stoffet i den tidligere brochure, således at der i

den nye brochure f.eks. ikke bringes omtale af amatørteatervirk-somheden.«

Ja, ja. Alle er vi jo ramt af nedskæringer, og når nu avisen ikke har råd til at udvide sidetallet, kunne det naturligvis være udtryk for en kølig vurdering af, hvad publikum i Ribe Amt kunne tænkes at interessere sig for.

Men det ligner unægtelig en tanke, når det åbenbares, at redaktionen af avisen bl.a. består af Ib Voss, der er med i teaterforeningens bestyrelse, men også er leder af Mosaikteatret, og børnebibliotekar Peter Bruun, der også er medlem af teaterforeningens bestyrelse, men som også sidder i Mosaikteatrets bestyrelse.

Eller måske er det bare et udtryk for stor teaterinteresse hos d'her-rer, at de også magter at redigere Teateravisen.

Men i så fald udstrakte deres teaterinteresse sig ikke til også at interessere sig for Esbjerg Børneteater, Syvkanten, Operatruppen Skalaen og Laden. Alle er de teatergrupper, der også sælger forestillinger ud af huset — også i Ribe Amt.

Flemming Nordenhof

En levende RoBOT på lerfødder

Biba Schwoon i en samtale om kulturpolitik som den former sig i kulturministerium og RBOT.
Stikord: Flemming Nordenhof.

Når man sidder over for et menneske som Biba Schwoon, der i den grad arbejder seriøst og omfattende med teater, gribes Deres udsendte af vemod over, at der ikke også højere op i systemet er placeret mennesker, der har vilje og energi på teatrenes vegne. En vilje og energi, der kan smitte af på en regering, der ser det som en fornem opgave at bremse det kulturelle liv i Danmark, eller rettere at overlade det til sig selv.

Biba: »Når kulturministeren siger, at især børneteatrene klynker, så hænger det sammen med, at hun for det første ikke interesserer sig meget for børneteater, eller for teater i det hele taget, og for det andet, at hun kan se på de beløb, der totalt er blevet givet til teatrene fra begyndelsen af 1970'erne til nu, at de er steget ganske pænt, nemlig fra 6-7 mio. til 50 mio. Men det hører jo med — og det siger hun aldrig no-

get om — at det i samme periode er lykkedes at få en overenskomst igennem, der sikrer, at en teaterarbejder kan få en nogenlunde rimelig løn, hvor man jo tidligere kun fik symbolsk betaling for sit arbejde.

Kulturministeren skulle jo være den første til at gå i brechen for teatrene, eller for kulturen i det hele taget. Hvis man betragter kulturen som noget af det vigtigste i et lands liv, så må man som kulturminister gå ud og skrabe flere penge sammen til sit ministerium, selvom man er medlem af en regering, der vil spare.

Havde vi ikke haft et kulturpolitisk flertal, der stemte imod en nedskæring på kulturministerens budget, så havde hun skåret ned på sit

eget budget!

Hvis ikke kulturministeren og politikere i amter og kommuner tager forpligtelsen over for kulturen alvorligt, så har vi jo ikke noget kulturliv. Det er jo ikke sådan, at kultur — teater, film, musik, billedkunst o.m.m. — blomstrer af sig selv — uden penge.

Det her handler til syvende og sidst om, hvordan den danske befolkning skal leve. Hvordan skal børnene have det? De syge, de gamle? Alt sammen handler det om prioritering. Hvordan skal vi overhovedet hævde os i et europæisk, såkaldt, fællesskab, i et nordisk fællesskab? Hvordan skal vi blive ved med at have et dansk kulturliv?

Det er dét, en kulturminister skal

bruge sine kræfter på!«

I teaterlovens § 16a er amterne samlet. På trods af, at det er frivilligt at bidrage til kassen, og dermed til teatrene, er det dog lykkedes at samle godt 8 mio. kr. sammen i 1984/85. Ganske vist bliver ca. 775.000 kr. anvendt til at administrere ordningen, men tilbage står 7,4 mio. kr. til teaterløn og -drift.

27 teatre søgte, 9 slap igennem. Hvordan er det mon at arbejde sammen med disse politikere, der jo kommer fra hele Danmark?

Biba: »Generelt er politikere her meget mere interesserede i teaterpolitik, end børneteatrene troede i begyndelsen. Det har været en glædelig overraskelse, at de ikke sidder der med venstre hånd, men virkelig er interesserede i, hvad det er der foregår. Selvfølgelig er der gradforskelle, men de fleste vil gerne gøre institutionen, RBOT, til et sted, der under sine vinger har meget spændende og levende teater. Men det giver nogle vanskeligheder, at amterne kan hoppe ud og ind af ordningen. Det økonomiske niveau kan derfor skifte fra år til år.

Hver gang et amt melder sig ud, betyder det generelt et teater mindre, der kommer ud at turnere.

Næppe var alle amter med, for

Vejle amt meldte sig ud. Ringkøbing amt bliver det næste. Det er vanskeligt at skabe fornyelse og udvikling på de betingelser.

Så det, børneteatrene ønsker sig, er, at der ligger en forpligtelse for amterne til at deltage i RBOT, og faktisk er en del politiske partier enige med os.

De amter, der melder sig ud, argumenterer med, at de hellere vil købe forestillinger for pengene, for på den måde at få mere teater til amtet. Det lyder besnærende, men hvem skal så sørge for, at der er teater at købe? I den teaterlov, vi har nu, er det ikke statens forpligtelse alene.

Iøvrigt er 7,4 mio. helt utilstrækkeligt, set i forhold til behovet, både på publikums- og teatersiden. 18 teatre af de ansøgende teatre får ikke støtte, og de ni, der får, kæmper alligevel videre med store økonomiske problemer. Men jeg er bange for, at den velvilje og interesse, der er for børneteatrene blandt politikerne i RBOT, ikke rækker til et direkte politisk pres om at få ændret loven. Også for amterne må det dog være en betryggelse at få en ordning, der er i stand til at handle langsigtet og kreativt, til gavn for børnekulturen i Danmark.«

Hvert år ved denne tid stiger spændingen. Det er tiden, hvor teaterrådet lavet indstilling, bl.a. til RBOT om, hvem der skal have lov til at leve videre. En og anden kunne måske tro, at der lå politiske motiver bag en sådan udvælgelse. Hvad f.eks. med kodeordet »Alsidig«. Hvad ligger der i det?

Biba: »Alsidig er et rigtigt Erhard Jacobsen-ord, brugt af ham og andre politikere til højre for midten i indoktrineringsdebatten og som et andet ord for noget, der er totalt udvandet og uden egentlig meningsmæssig og holdningsmæssig styrke. Man har brugt ordet alsidig til at knægte det nye, de meninger, man ikke selv kan lide, det, der overhovedet er med til at bringe livet videre i Danmark.

Men som RBOT-forpligtelse, i den positive betydning af ordet, er det et forsøg på at sikre, at så og så mange aldersgrupper tilgodeses, at de forskellige teaterformer på børneteaterområdet sikres, at det opsøgende teater når rundt i hele landet.

Når man sidder som børneteaterenes repræsentant i RBOT, er der selvfølgelig ikke megen tvivl om, hvem der kan lide, hvilke teatre, men i styrelsen har diskussionen aldrig været ført op til overfladen, så nogen har udtalt sig bastant politisk om de enkelte teatre.

Tværtimod har man, siden RBOT'ns første dage, i alsidighedens navn accepteret f.eks. teatre med socialistisk målsætning eller med tilknytning til fagbevægelsen eller andre særlige kendetegn, alle sammen en del af børneteaterområdet. Jeg har ikke oplevet nogen direkte udtalt politisk censur.

Der, hvor politikerne for alvor har egne interesser, er i højere grad på hjemstavnsfronten, hvor man ønsker sin lokale teatergruppe ind i varmen. Men dér holder man jo hinanden i skak. Lovformuleringen forudsætter jo netop også, at det er det rejsende teater, der støttes på § 16a.

Men at det i sidste ende alligevel er holdninger, det kommer an på, når politikerne skal vælge, om de vil støtte produktion af børneteater, det er Vejle amt et glimrende eksempel på. Vejle amt har penge, har oven i købet sat dem af til teater. Blot ikke til RBOT-teatrene.

Her er det altså ikke et spørgsmål om økonomi. Men om holdning!« □

Børn og fantasi

Børn, det gådefulde folk, fuldt af overraskelser, videbegærlighed, mod. Røde kinder, store øjne, små sataner, men med stor virkning. Magtkampe med sig selv, med venner, fjender og forældre. Børn er fyldt op af begejstring, nemme at tænde til hvad som helst, helst nu. Børn er uventede, utilgængelige, grænsesøgende, drømmende og fjerne, blikke der søger horisonten. Nogle børn er åbne, andre har brug for en læsesmed. Børn griber stemninger fabulerer videre, er umiddelbare. Børn er chokerende i deres meninger, en misundelsesværdig dybde, en RYSTENDE dybde. Nogle børn får kærlighed, andre tæv, andre igen ingen af delene, til gengæld får de penge. Læsesmeden hvisker i mit øre: Desværre er mange børn underernæret på alt, desværre har mange børn et gitter af normer med sig hjemmefra. En blokadevagt står om barnets liv, fantasien er i fare, ordet tolerance er en by i Langtbortistan de voksne kender ikke ordet og kan ikke videregive dets betydning. Den gensidige respekt, der er en rose blandt mennesker den ligger på møddingen, foruden ligger håbet, det må blive til god gødning til mange mange roser. Et sundt legeme i en sund sjæl, det lyder rimeligt. Dagens tilbud i sportshallerne har vi i hver en flække

her til lands, legemet fejler næsten ikke noget det er kun sjælen der hænger bagefter i en snor og skaber sig, og råber op om retfærdighed og balance, sikke en brokkerøv. Læsesmeden blander sig igen: Nøglen til fantasien er væk, den skal findes. Fantasi fantasi ved du at det bl.a. kræver fantasi at lave et bankrøveri, var det noget til børnene? Et dårligt eksempel måske, der er almindeligvis megen sympati for røveren med elefanthue og en violinkasse som gevær. De får bøffet systemet for nogle håndører, ha, ja, men systemet er jo osse os, ikk? Eller er det nu Herning svineslagteri? Ligesom i eventyret sidder de virkelige systembøffere et helt andet sted. De er så store selv politikerne roser deres bedrift, og giver dem statsstøtte. Og de levede lykkeligt til deres dagens ende. Børnene er i fare, kunsten er i fare, kreativiteten minus peddigrør er i fare, kulturen er ikke rentabel i et land hvor enhver er sin egen lykkes smed. Jeg har et andet eks. hr. Læsesmed: Det kræver fantasi at dræbe på tusind forskellige måder, fantasi at lave bomber som kan udrydde klodens befolkning mange mange gange, fantasi at smide onde ord i hovedet på hinanden, fantasi at stoppe forureningen, fantasi at være den evige løgner, fantasi jeg kigger op, læsesmeden har tårer i øjnene, med grødet stemme siger han: Fantasi er at lade sig inspirere,

fantasi har en lige forbindelse mellem ånd, sjæl og handling, fantasi ligger i underbevidstheden til fri afbenyttelse af alle. Hvert barn har sin egen form for fantasi. Nøglen, bare jeg kunne finde den. Fantasi kan bruges til at skabe teater — optog, dukker, figurer, musik og dans, ord og billeder, ler og leg. Fantasi og opfindsomhed går hånd i hånd. Børn elsker at blive skubbet til af fantasien, de bobler og syder i deres samarbejde med den. Læsesmeden ser taktsom ud. Vi havde nøglen til fantasien i børnenes efterårsferie. Nu husker jeg Vi har sendt nøglen på turné rundt i landet. Jeg bliver moralsk og filosofisk, åndelig fattigdom er roden til alt ondt. Nøglen. Børn er børnenes fremtid ja, børn er de voksne, Danmarks, og jordens fremtid. Nøglen. Hvordan skal det gå? Uden nøglen kræver det mere end hvad min fantasi kan klare. Læsesmeden ser optimistisk ud: Vi ber' bare mosekonen og ellefolket rykke ud, de små hjælpere, og så flyver vi med lynets hast båret af vinden — henter nøglen — laver en million kopier. Selvfølgelig, selvfølgelig, vi kaster nøglerne ud over verden og måske lander en nøgle hos dig som har læst dette.

Joan Præst Linde

LÆSERNE SKRIVER

Det vilde vesten

Alt foregår for tiden i det private initiativs ånd, og det kan jo godt forskrække én.

Hvad sker der med dansk børneteater?

Fra at være noget nyt, er det blevet en etableret vare, man køber, underlagt de samme principper, som andre varer. Kunden vil have mest muligt til billigst mulige penge. Hvornår mon der kommer teater som hedder OBS, Aldi, Fakta, osv.

Problemet kan ses fra to sider. Teatrenes og kundernes (her springer vi let og elegant børnene over).

Køberne har to muligheder for at få billetprisen pr. barn så langt ned som muligt. De kan købe forestillinger, der har et meget højt tilskuermaksimum, eller man kan købe børneteater til under BTS-prisen.

Det vil altid blive et kvalitets-spørgsmål, hvor mange børn, man vil have ind til en forestilling. I særdeleshed for de 3-7 årige. Jo flere børn, der kommer ind, jo mere nærmer vi os den gamle skolescene, hvor der blev stuvede så mange børn som muligt ind, uden hensyntagen til den ringe teateroplevelse, dette medførte. Det gik, om ikke ud over kvaliteten, så i hvert fald repertoiret.

At købe forestillinger til under BTS-pris vil på langt sigt slå alt børneteater ihjel, og børneteatrene vil blive bombet tilbage til den tid, hvor børneteater var en fritidsbeskæftigelse.

At nogle af de ikke-støttede teatre falder for fristelsen til dumpingpriser er måske forståeligt, men bliver af den grund ikke mere acceptabelt. At de også varierer deres publikumsmaximum efter køberens ønsker, er kun med til yderligere at undergrave holdningen om, at børneteater ikke »bare« er underholdning, som man køber hjem ved festlige lejligheder, men at børneteater har et sigte med sine forestillinger, som ikke skal forplumres af, at det f.eks. ikke er muligt at komme i kontakt med alle børnene.

Vi møder oftere og oftere kunder, der uden blusel fortæller os, at de har tænkt sig at se igennem fingre med max. tilskuertallet, aldersgrænser og »gør det noget, hvis der ikke er helt mørkelagt«.

Jeg citerer: »Vi plejer da at have 150 børn ind, selv om der står 100 i kontrakten.« »De andre grupper har ikke noget imod, at børnene er for små.« »Vi plejer da at få rabat, hvis I skal spille flere forestillinger.«

Selvfølgelig kan ingen forhindre, at der er teatergrupper, der tager roven på sig selv ved at underkende de krav, de selv har stillet, men de tager roven på os alle sammen.

At kunden ikke er klogere, kan selvfølgelig beklages, men at vi selv graver grave er utilgiveligt.

Børneteater er ikke en tilbudsvare, men et kulturtilbud til alle.

for DRT 1984
OLE B. LAURITZEN

Positivlisten

Som led i Børneteateravisens udstrakte forbrugervejledning bringes *Positiv-listen* over de teatre, der af kulturministeriet betragtes som professionelt teater. Er teatret på positiv-listen, opnår kunden ved bestilling af forestillinger 50% refusion på forestillingens pris i henhold til teaterloven.

ALAKAZAM TRYLLETEATER
ANN CROSSET & CHER
GEURTZE DANSETEATER
ARS NOVA
ARTIBUS
ATHENA ÆVENTYRTEATER
BAGGÅRDTEATRET
BANDEN
BENNY SCHUMANN'S CLOWN
TEATER
BJØRNETEATRET
DEN BLÅ HEST
CASSIOPAJA
CLAUS ZIMBAS
TRYLLETEATER
COMEDIEVOGNE
DET RIPENSISKE
TEATERSELSKAB
DRYADETEATRET
DUESLAGET
FABULA TEATRET
5 FATALE
5XKAJ
FILUREN
FIOLTEATRET
FOCUS TEATERPRODUKTION
FØNIX
GADESJAKKET
GRUPPEN 38
HOLBÆK EGNSTEATER
HVIDOVRE BØRNETEATER
ISHØJ TEATER
JACO-BOLE TEATRET
JAN ZANGENBERGS TEATER
JOMFRU ANE TEATRET

DEN JYSKE UNDERGRUND
KASKADETEATRET
JYTTE ABILDSTRØMS
TEATER
KASKADETEATRET
LA LUNA
DET LILLE TEATER
LONDON TOAST THEATRE
MARIEHØNEN
MARIONETTEATRET
MARQUEZ
MASKEN
McFETRICK
MOLLIO
MORSKABSTEATRET BONNIE
MOSAIK TEATRET
MÆLKEVEJENS TEATER
MØLLEN
MÅNEGØGL
NYT DANSK DANSETEATER
ONKEL JOHNS HOKUS POKUS
TEATER
PAPINAK
PARAPLYTEATRET
PEGASUS TEATRET
PIN PON
PLING PLONG
PUNCH
RIMFAXE
RIVEGILDET
SKIFTEHOLDET
SKUEPLADSEN
SKÆGSPIRE
SUSANNE THEIL
SVALEGANGEN
TEAT TEATRET
TEATER I KUFFERTEN
TEATER 83
TEATERBUTIKKEN
TEATERKOMPAGNIET
TEATERRAVNEN
TURNUS
VAGANTERNE
VANDREFALKEN
VERDENS LILLESTE CIRKUS
VESTENVINDEN
VESTER 60
Ø-GRUPPEN

Var det umagen værd?

Den landsomfattende *Kulturoffensiv 84*, der har fundet sted i periode 22. oktober til 6. november, er afsluttet. Initiativet blev taget af en række organisationer og enkeltpersoner for mere end et år siden, og ialt 19 organisationer — faglige organisationer og egentlige fagforeninger — inden for kunst, kultur og kulturformidling sluttede op om offensiven.

Efter gennemførelsen er det naturligt at spørge, var det umagen værd? Hvad har vi fået ud af det?

Mit svar er klart. Ja, det var umagen værd. I mere end 70 kommuner landet over har der i perioden været arrangementer af alle slags: møde med forfattere, udstillinger, arbejdende keramikere, søndagsåbent i bibliotekerne, teaterforestillinger og meget mere. Og hvad har det betydet? I første række en meget fin presseomtale i lokalbladene og til tider også i de landsdækkende aviser. Dermed er grundlaget skabt for at igangsætte den så tiltrængte kulturpolitiske debat på det lokale plan.

Offensiven sluttede med en arbejdende udstilling på Charlottenborg og en høring om kunstens og kulturens vilkår. Udstillingen og høringen må også karakteriseres som en succes. Usædvanligt mange mennesker — givet mange, der ikke plejer at komme på Charlottenborg — af lagde besøg, i alt mellem 3.000 og 4.000, og alene på høringsdagen kom 1.200 betalende besøgende. Dertil kom hele ugen mange børn, bl.a. fra institutioner og skoler i København.

Det må siges at være udtryk for, at kunst og kultur ikke er et fænomen, der hører fritiden og overflodssamfundet til, men er et helt nødvendigt element i hverdagen for arbejdende og for arbejdsløse, for børn og voksne.

Det samlede overordnede mål set med mine øjne har været at sætte gang i kulturdebatten, så der bliver fokuseret på betydningen af et rigt og varieret kulturtilbud. Det har i denne sammenhæng også været formålet at få fastslået, at et sådant rigt og varieret tilbud ikke kommer

af sig selv, ej heller kan eksistere uden økonomiske midler. Det har også været formålet at få fastslået, at den kulturpolitik, der føres, faktisk er en meget bevidst og ideologisk betinget kulturpolitik, som medfører, at de eksperimenterende, nye, anderledes og provokerende initiativer ikke fremmes. Det er det etablerede, det økonomisk sikre, der bliver udbudt og dermed fremmet. Et samfund kan ikke udvikles konstruktivt under disse omstændigheder.

Om den helt nødvendige debat også på landsplan faktisk er sat i gang vil tiden vise.

Jeg tror det og opfordrer hermed alle til at deltage. Selv om Kulturoffensiv 84 er afsluttet, er det ikke slut med en offensiv kulturdebat.

LONE HANSEN
forbundsformand
Bibliotekarforbundet

BTS' prispolitik

Børneteater koster penge. Men hvor meget skal det koste — det kan være gevaldigt svært at fastsætte — men det er da en idé at tage udgangspunkt i Børneteater-sammenslutningens minimumspriser.

Så regner man frem og tilbage og når frem til en pris — og det er så også godt nok. Problemet opstår først, når jeg begynder at sammenligne prisen med prisen for de andres teaterforestillinger. Dem, jeg konkurrerer med og som er »gamle, kendte og velrenommerede« teatre med ditto spillere. Så opstår der problemer — for når de kun tager lidt mere end minimumsprisen, så får jeg problemer med at sælge —

med mindre der er købere, der har råd til at eksperimentere med at købe en ukendt spiller fra et ukendt teater til at spille en ukendt forestilling. (Hermed en tak til biblioteket i Korsør). Det forhold, at teatrets forestillinger heller ikke er refusionsberettiget, gør også konkurrenceevnen dårligere. Omend det indtil videre kan være en rimelig afgørelse.

Konklusionen bliver let, at så må jeg sætte priserne ned — for ud at spille, det vil jeg sgu'.

Rimeligere ville det være, hvis de veletablerede teatre (veletablerede i indre struktur samt i købernes bevidsthed) satte deres priser op — væsentligt op. Op til et niveau,

hvor prisen afspejler, at erfaring og rutine, også i denne branche, koster penge.

For mig at se er der en del børneteatre, der har været »rødder« sammen, og som nu er vokset op, der skal finde ud af at gøre plads til nye rødder — eller acceptere »dumping«-priser.

Iøvrigt sætter dette teater fremover priserne til BTS' minimumspriser og satser så på at få refusionsberettigelsen lyseblå stempel fra næste sæson.

Med venlig hilsen,
på vegne af Pastil Teatret
SØREN BREDÅHL
RASMUSSEN

Foto: Søren Kjær Jensen

STORM TEATRET!

– eller »Hjælp, hvad laver vi her?«

Den 15. marts i år blev 20 langtidsledige ansat på Svalegangen i Århus. Vi skulle være spillere og teknikere i totalteaterforestillingen »Maskinstormerne«. Derefter kunne vi fortsætte som en selvstændig gruppe under teatret.

Før projektstart udtrykte Magnus Brandstrup teatrets forventning til vores udbytte af mødet med det professionelle teatermaskineri således:

»Det er altså et projekt, der ud over det beskæftigelsesmæssige indhold rummer en høj grad af kvalificering Det handler om en kvalificering til fritidsarbejde, hvadenten det er fritid fra arbejde, eller det er fritid som arbejdsløs.«

7 måneder senere siger en nybagt ledig, Kenneth Rafn: »Vi er stadig i en tvangssituation. Folk mener jo stadig, at du er en sjuft og en bums, hvis du ikke arbejder. Det er vel fordi du ikke gider.«

Tjah, der er vel ingen, der regner med at teatret ændrer beskæftigelsessituationen og de arbejdsløses udsatte position på 7 måneder. Til gengæld har vi fået et bedre grundlag at lave teater på. Men er det ikke en lidt dyr beskæftigelsesterapi for Århus kommune?

Andre, der måtte have lyst til at arbejde med amatører og professionelle i samme gruppe, kan ihvertfald bruge vore erfaringer. I løbet af de 7 måneder prøvede vi nemlig 3 forskellige arbejdsmetoder. Alene de indhøstede erfaringer fra disse processer kan være alle pengene værd. Lad os se på forløbene omkring de 3 stykker, *Maskinstormerne*, *Brylluppet* og *De tre klaphatte*.

Maskinstormerne

Hans Rosenquist er en instruktør med et eminent greb om store, sammensatte grupper. Svalegangen besluttede primo '83 at prøve kræfter med Hans og en totalteateropsætning af Ernst Tollers *Maskinstormerne*. I efteråret '83 gennemførtes spillekurser og stykkedebat. Mange af de frivillige fra denne periode blev desværre ikke ansat. Først i januar '84 fandt man nemlig en løsning på ansættelsesproblemerne. 20 langtidsledige fik et job i 7 måneder. Halvdelen var nye folk.

Den 15. marts mødtes en blandet gruppe frivillige, langtidsledige og professionelle. Produktionstiden var fastlagt til halvanden måned. Med en så stor og uensartet gruppe giver det problemer at arbejde på så kort tid. Hans Rosenquist måtte på et tidspunkt træffe et valg. Han valgte at lave en stramt styret »iscenesætterforestilling«. Tiden var for kort til at anvende de forskellige erfaringer i amatørgruppen, i f.eks. improvisationer.

Forestillingen blev dermed en stor og visuel flot bedrift, mens mange amatører brændte inde med deres talenter. Intentionerne om at bruge vore oplevelser som almindelige arbejdsløse blev ikke rigtig opfyldt. Derimod fik vi rutine og sikkerhed gennem arbejdet og de 40 forestillinger.

Disse fælles oplevelser var senere medvirkende til at holde os samlet og bevare arbejdsdisciplinen.

»Brylluppet i Friheden«

Hjælp! Efter de stramme tøjler og faste rammer i *Maskinstormerne* stod vi pludselig på bar bund. 20 amatører uden mål og midler. Vi havde intet sted at være. Der var intet stykke parat. Penge og produktionsmidler var et hul i jorden.

Mens Svalegangen fortsatte med de fastlagte produktioner, begynd-

te vi at finde øvelokaler og diskutere stykker. »Det er sjovt at spille teater,« sagde Hans Rosenquist. Joh. Vi ville også gerne spille noget sjovt, livsbekræftende teater. Bryde ud af fordommene om initiativløse arbejdsløse uden fantasi.

Resultatet blev et arbejde i to forskellige grupper. Rammen om stykket var et bryllup mellem to unge fra hhv. en rig, »selfmade« kømandsslægt og en fornem, men forarmet adelsslægt, engang i »midaldderen«. Disse scener blev improviseret frem. I den anden gruppe indstuderedes stærkt bearbejdede uddrag fra *Pyramus og Thisbe*, en del af Shakespeares *En skærsommernatsdrøm*. Dette stykke underholdning blev så serveret for bryllupsgæsterne.

Nogle dage før premieren på plænen i Tivoli Friheden i Århus koordinerede vi endeligt de to gruppers arbejde til ét stykke.

»De tre klaphatte«

Efter sommerferien stod vi igen med øvelokaleproblemer, valg af stykke og arbejdsmetode. Tivoli Friheden lod os øve i deres teater, og vi enedes forholdsvis hurtigt om at opsætte Miguel Mihuros *De tre klaphatte* fra 1932. Stykkets skøre univers og halvlurvede varietearter hænger fint sammen med vore erfaringer som arbejdsløse spillere og musikere i et samfund, der lægger mere vægt på økonomi end på kultur.

Denne gang ville vi kæmpe hårdt for at få en instruktør udefra. Ingen følte sig kompetente til at påtage sig hvervet. Som i hele forløbet efter *Maskinstormerne* var der ikke afsat penge til en produktion, og først en måned før premieren fik vi penge til opsætning og instruktørkonsulent. Ruth Lange påtog sig at finde en mellemtung mellem en traditionel instruktøropsætning

og vores mere anarkistiske »bryllup«.

Stykket blev en enorm udfordring og en meget sammensat præstation. Vores ambitionsniveau har sikkert været for højt, men alle voksede med opgaven og ville lave en flot opsætning.

Og hvad kan man så lære af det?

»Jeg synes det er livsvigtigt for teatret at få ikke-professionelle ind. De kommer med en motivation, lyst og ønske om at udtrykke sig, som er nødvendigt at flytte teatret.«

— Hans Rosenquist, instruktør

»Det har været spændende at opleve, hvor meget talent der har været i gruppen, talenter der har vist sig efterhånden og nogle gange på stedet, hvor det har overrasket meget.«

— en langtidsledig

Det kan betale sig at investere i kultur. Professionelle og amatører der mødes i fælles arbejde kan lære meget af og om hinanden. Amatrører, der prøver professionelle arbejdsmetoder, kan lave vedkommende teater og få et relevant grundlag at arbejde videre på. Uanset om man vil være professionel senere, har man værdifulde erfaringer med i bagagen.

Imidlertid kan sådanne projekter laves på mange måder. Af dette pilotarbejde kan vi uddrage et par gode ideer:

Projektets udformning må indrettes efter den gruppe, der ansættes eller iøvrigt inddrages efter den gruppe der ansættes eller iøvrigt inddrages. Der må være god tid til planlægning af hele forløbet, således at de implicerede virkelig har overblik over arbejdet og deres egen situation. Det er også en fordel, hvis de på forhånd er klar over, hvad teaterarbejde medfører af

skæve arbejdstider og pressede situationer.

Rammerne skal give tryghed til alle. Økonomisk mulighed for opsætning af diverse stykker, samt mulighed for kompetent bistand og oplæring af diverse færdigheder. Dette er selvfølgelig ikke en slags skuespillerskole, men en udveksling mellem teaterfolk. Derfor skal kurser i forløbet helst kunne varetages af både proffere og amatører. Idag er der ofte store erfaringer med alternative teaterformer blandt amatørerne.

Alt efter projekternes karakter kan forskellige arbejdsprocesser anvendes. Vi har selv forstruktet en høj grad af selvorganisering, men med en instruktør og klare produktionsforhold. Hvem sætter en snedker i arbejde uden at have et værksted, værktøj og penge til materialer.

»Teater er en herlig ting«

Vi 20 mennesker har altså lært meget på de 7 måneder. Selvfølgelig skal amatører fortsat ind og »lave rav i den« hos de professionelle. Også mere end vi har kunnet.

Derfor er alle selvfølgelig velkomne til at henvende sig til Svalegangen og læse vores rapport om forløbet.

Trods fejltagelser og problemer peger disse 7 måneders oplevelser nemlig i én retning: Med al den fritid Danmarks befolkning efterhånden får, er det hovedløst at holde skarpt på faggrænserne, at isolere sig i sit lønarbejde, mens man endnu har det. Især teatret bør være åbent for de impulser, amatørerne puster ind i diverse teatersale.

Det kan gøres bedre endnu, bare husk: »Teater er en herlig ting!«

Ethundredeogti elever i to uger med »Den utilfredse Prins« og Fair Play

En regnfuld efterårs morgen, en hal fuld af ivrige, forventningsfulde børn og Asger og Søren.

Asger lægger ud:

»Nu må I huske på, at det vigtigste for i det hele taget at lave teater, er at man kan lege.«

Ingen tror vist på det, men i løbet af to uger vil alle komme til at forstå, at det var vise ord i september. At det også kræver hårdt arbejde og koncentration at nå dertil, at legen fungerer, viste de kommende dage.

Eller som Søren sagde bagefter:

»På den ene side er to uger ingenting, men på den anden side er det et helt liv.«

Idémænden til det hele er skolebibliotekar Jacob Glahn:

»Ideen er jo født, fordi vi skulle have et større projekt. Og det var meget naturligt at tænke på Fair Play i den sammenhæng. Vi har tidligere haft meget gode erfaringer med den teatergruppe. De har altid været fantastisk gode til at tackle de store børn. Vi har jo haft den intention fra begyndelsen, at projektet skulle være stort, og det ville sige, at alle kommunens skoler skulle have tilbuddet om at deltage.

Fair Play var i starten meget betænkelig omkring det store antal børn, som i løbet af den korte tid skulle instrueres, men de tog opgaven og har jo løst den med stort bravour.

Man skal bare vide på forhånd, at når man laver sådan nogle projekter, så må alle — både de, der er direkte involveret, men også deres omgivelser — være indstillet på, at der vil opstå masser af praktiske problemer hen ad vejen. Hvis man ikke er meget fleksibel, så går det ikke.

Vi har snakket om at finde en eller anden form, hvor vi også i fremtiden kan involvere Fair Play. Det her er gået alt for godt til, at det ikke skal udnyttes i fremtiden.«

Foto: Søren Holmberg

Kære Børneteateravis ...

Jeg vil fortælle lidt om, hvad 110 elever + lærere fra 6 skoler i Holbæk kommune med Asger og Søren fra Fair Play lavede i uge 39 + 40 i forbindelse med Børnebogsugen.

Vi fik tilbuddet om at være med til at lave teater af bibliotekarerne, men for at vi kunne se, hvad det var for noget, arrangerede vi et møde på Elværket.

Der mødtes alle elever, lærere og Asger og Søren. De fortalte os lidt om, hvad det hele gik ud på: at lave teaterstykket *Den utilfredse Prins* af Bjarne B. Reuter, som Asger havde skrevet om til et teaterstykke. Det skulle kunne ses af børn i alderen 6-10 år.

Vi syntes alle, at det lød sjovt, men da det ikke var os alle, der ville være med til at stå på scenen, og da der også var brug for en teknikergruppe og en PR-gruppe, gik vi 11 elever, der ikke ville være med over i de grupper.

Fredag den 14. sept. mødtes vi denne gang i Bjergmarkshallen. Til denne gang havde vi fået besked på, at vi skulle have fundet de roller, vi skulle spille.

Østre skole fik at vide, at de skulle være drage, Slotsmarksskolen skulle være turister, Søndre blev soldater, mens Bjergmarken, Ågerup og Vipperød skole skulle være bønder. Der skulle også være en prins, en konge og et hof. Det tog Ågerup og Vipperød sig af. Denne fredag spillede vi stykket og lavede en teateropvarmning.

Mandag den 24. sept. startede det for alvor. Vi begyndte at øve, lave kulisser, dragen og bussen.

Kostumerne havde vi lavet i uge 37 & 38.

Det blev en meget travl uge. Skuespillerne gik i gang med at øve lige efter opvarmningen, teknikerne arbejdede med kulisserne, og vi i PR-gruppen skrev artikler til Holbæk Amts Venstreblad, snakkede med regionalradioen i Næstved, hvorfra der gik en journalist rundt hele tiden og fulgte med i, hvad vi lavede.

I PR-gruppen interviewede vi også elever, lærere og Søren og Asger

Foto: Søren Holmberg

for regionalradioen. Det var meget sjovt. Vi hjalp også elever og lærere, hvis der opstod problemer, og vi lavede plakater til at hænge op rundt omkring på skolerne.

Om søndagen flyttede vi ned på Elværket, hvor hele forestillingen skulle foregå og tirsdag havde vi generalprøve og premiere. Vi var alle mere eller mindre nervøse, men det gik fint.

De mindste elever blev lidt bange for dragen, men de fandt hurtigt ud af, at det bare var elever, der var

indeni, og så grinte de og råbte efter den.

Onsdag aften havde vi inviteret borgmesteren, skolernes inspektører, lærerrådene, forældre og søskende. Det var alle tiders forestilling, og inden de indbudte gik hjem, fik alle blomster af lærerne, noget som vi ikke havde ventet, så flere af PR-gruppens medlemmer og teknikgruppen måtte sno sig ind og ud mellem publikummerne, for at de også kunne få deres velfortjente blomster.

Efter forestillingen var der fest for Asger, Søren og eleverne, som forresten var de eneste, der deltog i dansen.

Fredag spillede vi stykket to gange, hvor man den sidste gang måtte drille hinanden.

Afskeden var meget sørgelig, for nu var vi jo begyndt at holde af de andre »holbækkere« fra de andre skoler.

Jeg synes, det var to sjove uger, fordi jeg lærte andre på min egen alder at kende, men også fordi Asger

og Søren var der. De havde et fantastisk godt tag på os, og vi kunne allesammen godt lide dem.

Jeg vil gerne være med til et lignende arrangement en anden gang, men det skal helst være med de samme elever, lærere og Asger og Søren.

Hvis der bliver nogen næste gang, vil jeg gerne være med på scenen.

En glad PR-pige

Her ses teater

ESBJERG

MOSAİKTEATRET

Kirkegade 51, 6700 Esbjerg
bill. tlf. 05-12 20 13

Den gyldne hemmelighed

(7-11 år)

28.1. kl. 10 og 16

Vil du høre min sang

(3-7 år)

11., 18. & 25/2 kl. 10 og 16

HADERSLEV

MØLLEN

Møllepladsen 4, 6100 Haderslev
bill. tlf. 04-52 66 79

Natcirkus

Møllen

(3-8 år)

1/12 kl. 10

Liv og Farlige Dage

Møllen

(fra 14 år)

13/12 kl. 20

En Pyramidabel Historie

Jytte Abildstrøm

(3-6 år)

12/1 kl. 10

Romantica

Team Teatret

(fra 14 år)

16/1 kl. 20

Hans Hansen

Kaskadeteatret

(fra 14 år)

7/2 kl. 20

En Paraplyforestilling

Paraplyteatret

(3-8 år)

16/2 kl. 10

HERNING

Teatergruppen PUNCH

Lund Gl. Skole

Lundvej 19, 7400 Herning

bill. tlf. 07-12 91 22

Flugten til Ægypten

(familie)

13/12 kl. 19.30

Jakels Juleshow

(2-10 år)

18/12 kl. 10

HOLBÆK

FAIR PLAY

Borchsvej 3, 4300 Holbæk

bill. tlf. 03-43 85 95

Mens Vi Venter (torsdagscafeen)

Fair Play

(fra 10 år)

6/12 kl. 19.30

Ord til Andet

Fair Play

(3-6 år)

14/12 kl. 9 & 11

15/12 kl. 10

HØJE TÅSTRUP

HØJE TÅSTRUP TEATER

Selsmosescenen

Tåstrupgårdsvej 3, 2630 Tåstrup

bill. tlf. 02-52 14 30

Carmelos Drømme

Høje Tåstrup Egnsteater

(4-8 år)

23/1 kl. 9.30 & 11

og flg. hverdage.

ISHØJ

ISHØJ TEATER

Brentedalen 8, 2635 Ishøj

bill. tlf. 02-73 60 98

Ballonerne

Ishøj Teater

Januar-februar

Labyrinten

Ishøj Teater

Januar-februar

KØBENHAVN

BÅDTEATRET

Nyhavn 14, 1051 Kbh. K

bill. tlf. 01-12 14 60

Den stærkeste

(ung-voksen)

1/12-22/1

Børnepasningsmaskinen

(3-9 år)

fra 17/1

FOLKETEATRETS PRØVESAL

Nørre Voldgade 50

Bill. tlf. 01-12 18 45

Bamse og den Kinesiske Prinsesse

Anemoneteatret

1/2-30/2 kl. 10

Maries Julegave

Kellerdirk

(3-9 år)

2/12, 9/12, 16/12, 23/12 kl. 14

KØBENHAVNEREN

Nørrebrogade 37

bill. tlf. 01-39 92 95

Gøgler-trio

(familie)

5/12, 6/12 kl. 20

Det syvende bud

11/12, 16/12 kl. 20

Guds Sikre Hånd

Sol Del Rio

15/1-20/1

Så Længe Mit Hjerte Slår

Natholdet

(familie)

31/1-24/2 kl. 20

TEATRET VED SORTE HEST

Vesterbrogade 150

bill. tlf. 02-42 02 15

Nissesjov

Vaganterne

(4-9 år)

10-16/12

ROSKILDE

RIMFAXE TEATER

Rosenhavestræde 1, 4000 Roskilde

bill. tlf. 02-36 77 13

Slip Freden Løs

7/1 kl. 12

11/1 kl. 20

12/1 kl. 15

Stella Urania

Jomfru Ane Teatret

10/3 kl. 20

SVENDBORG

BAGGÅRDTEATRET

Caroline Amalievej 26, Svendborg

bill. tlf. 09-21 40 43

Natcirkus

Møllen

(3-8 år)

8/12 kl. 11

Verdens bankende Hjerte

Baggårdsteatret

(6-10 år)

8/12 kl. 13

Si Senora

Baggårdsteatret

(fra 10 år)

8/12 kl. 16

ÅRHUS

MUSIKHUSETS LILLE SAL

bill. tlf. 06-13 43 44

Når stjernerne Blinker

Filuren

(fra 5 år)

Orkanen i Kahytten

Filuren

(7-12 år)

7/1-16/2

Repertoirenyt ★ Repertoirenyt ★ Rep

DRT-1984

Det Ripensiske Teaterselskab

Anno 1984

Sct. Nicolaigade 6, 6760 Ribe

Tlf. 05-42 25 19

NB NB NB NB NB NB

Vi udvider turneperioden for dukkeforestillingen *Alfred og Manfred* fra 1/1 til 15/5. (Omtale af forestillingen: se Den røde Brochure).

Varighed: 50 min.

Aldersgruppe: 3-7 år

Tilskuerantal: max. 60

Spilleplads: 6 m bred, 2 m dyb, 2,5 m høj

Pris: kr. 1.650,- + moms kr. 363,-, ialt kr. 2.013,-

Bådteatret

Kontor: Nyhavn 37, 1051 Kbh. K

Tlf. 01-13 21 51

Børnepasningsmaskinen

Kan et barn passe et barn? Det mener Gert ikke. Gert skal være alene hjemme. Det vil sige helt alene skal han ikke være, for naboens jævnaldrende datter Masja skal sove hos ham — mens forældrene er til fest hos naboen.

Gert er vred over, at forældrene går til fest uden ham og finder ingen trøst i, at Masja og Gert skal passe hinanden.

Men som aftenen skrider frem, opdager Gert ikke blot, at Masja kan beskytte ham — men han kan også hjælpe hende, og sammen opfinder de en »børnepasningsmaskine«, der kan gøre alt, hvad de beder den om.

På rollelisten står både en far og en mor, to børn og et helt selskab af voksne gæster hos naboen. Samtlige roller spilles af *Geert Vindahl og Masja Desau.*

Forestillingens emne — at være bange — bliver behandlet med humor og fantasi — uden voldsomme effekter — men som leg med teatrets virkemidler.

Manuskript: Thomas Winding og Elin Bing.

Instruktion: Preben Friis

Scenografi: Julie og Vibeke Kyhl

Teknik: Kisser Rosenqvist

Aldersgruppe: 3-9 år og voksne

Varighed: ca. 45 min.

Spilletider: man., ons., tors. og fre. kl. 9.30 & 11. Tirs. kl. 11 og 15, søn. kl. 13 & 15.

Billetpris: Skoler/institutioner kr. 20,-. Løssalg kr. 25,-

Spilleperiode: d. 17/1 — medio marts 1985

Dryadeteatret

Vinkelvej 38, 2800 Lyngby

Tlf. 02-87 31 62 / 01-24 42 38

Ulven og de 7 gedekid

For de 2-4 årige

Dryadeteatret har efter nogle års pause med dette stykke genoptaget det på programmet i en nyindstudering med nye dukker og en helt ny smuk og enkel scenografi.

Ulven og de 7 gedekid er skrevet af Brdr. Grimm. Det er et spændende eventyr, som straks vil fange børnene.

De følger de små gedekid, som bliver advaret af deres mor mod ulven, som lusker rundt derude. Hun beder dem om ikke at lukke nogen ind, mens hun er i skoven.

Gedekiddene leger sorgløst, indtil ulven kommer for at narre dem til at lukke døren op.

Ulven må dog først spise kridt og dernæst tage mel i pelsen, før det lykkes den at narre gedekiddene.

De små kid gemmer sig, men ulven finder dem alle med undtagelse af den yngste og klogeste, som har gemt sig i urkassen. Gedemor befrier tilsidst de små fra ulven.

Sådan ender eventyret lykkeligt, og nu kan børnene få lov til at hilse på alle de små gedekid.

Medvirkende: 1 person

Varighed: ca. 35 min.

Aldersgruppe: 2-4 årige

Tilskuerantal: max. 25

Opstillingstid: ½ time

Pris: kr. 1.100,- + moms kr. 242,-, ialt kr. 1.342,-

Teatergruppen Dueslaget

Stengade 51, 3000 Helsingør

Tlf. 02-10 16 16

Konkylie

hedder Dueslagets nye småbørnsforestilling for aldersgruppen 4-7 år. Figurerne i forestillingen spilles af en og samme skuespiller, som i høj grad benytter sig af mimik og de rekvisitter, han har med sig i kufferten.

En underlig fyr kommer forbi. Han hedder Ingolf Hannibal Olsen. Han fortæller om dengang for længe siden, da han var oppasser hos en diktatorisk general, Augustus von Snackbar, hvis vigtigste opgave var at give ordrer.

Generalen fandt en dag en konkylie, men i stedet for at lytte til den, holdt han den fangen og ville bestemme over den. Ingolf kom til at holde meget af konkyliden, og drevet af dens sang befriede han den, og med den samtidig sig selv.

Nu klarer han sig som klunser, og med sin fantasi og sit stille væsen ser han en mystisk og fascinerende verden, vi ellers sjældent får lov at opleve.

Aldersgruppe: 4-7 år

Tilskuerantal: max. 50

Turneperiode: Efterår 84 og forår 85

Tekniske krav: ingen

Varighed: 40 min.

Opstillingstid: ½ time

Spilleplads: 3×4 m, lofthøjde 2,5 m

Pris: kr. 1.450,- + moms 22% kr. 319,-, ialt kr. 1.769,-

Instruktionsbistand: Finn Rye og Lise Schmidt

Medvirkende: Henrik Øhlens

Produktion: Dueslaget

Café »Friheden«

– en illegal cabaret

Modstandsbevægelsen under 2. verdenskrig havde mange fronter og mange våben. Fronterne var såvel besættelsesmagten som de kræfter, der samarbejdede med den. Våbnene spændte fra alskens isenkram til selve den danske mentalitet, som gjorde det umuligt for de humorforladte besættelsestropper for alvor at sætte sig på de traditionelt fredssommelige danskere.

F.eks. havde de jo lidt svært ved, tysskerne, at lodde dybden i datidens graffiti, når danskerne skrev: Best, Hitler, Himmler. Censuren var ellers skrap nok, og skulle man virkelig svine dem til, var det bedst at trække sig inden døre, langt væk fra gaden, op ad en skummel trappe og ind i et stort, mørkt lagerrum.

Så kunne man til gengæld hænge dem

Teatergruppen Dueslaget

Repertoirenyt ★ Repertoirenyt ★ Rep

ud, stikke nåle i dem og klæde dem af til skindet. Det kunne man gøre med selve »Der Führer«, med dem, der tjente formuer på at samarbejde med ham, med feltmadrasserne og med dem, der bare løb med som det tynde øl.

Samtidig kunne man samles i solidaritet med den deserterede soldat, med heltemodige sabotører og deres evigt ventende familier.

Sådan en cabaret har Dueslaget lavet. Og det er ikke blevet en støvet museumsforestilling. Den kalder tingene ved rette navn, og handler iøvrigt ligeså meget om her og nu, som om dengang og hisset. Den er en venlig tanke til PH, af hvem vi har lånt et par af sangene. Resten har vi selv produceret.

Aldersgruppe: 14 år og opefter (8. kl. —)
Tilskueralantal: max. 200

Turneperiode: forår 85, efterår 85
Pris: kr. 5.000,- + moms 22% kr. 1.100,- — ialt kr. 6.100,-

Tekniske krav: Mørklægning, 380 V (16 A), velstemt klaver
Varighed: 50 min.

Opstillingstid: 120 min., nedtagning 90 min.

Spilleplads: 5×7 m, min. loftshøjde 3 m
Produktion: Dueslaget

Instruktør: Lars Begtrup

Scenografisk konsulent: Jean Michel Petot

Kostumer: Nanna Korsberg

Medvirkende: Le Münster-Swendsen, Timm Mehrens, Frank Nielsen, Sannie

Terese Hansen og Ranveig Iversen.

Musiker: Rikke Kaee

Madsens Album

v. Max Madsen
Rohde 11, 8464 Galten
Tlf. 06-94 42 61 / 94 91 04

Et nyt teater? Nej, men efter flere år i dansk gruppeteater: en skuespiller går solo for at udforske teatrets væsen. En puls der har spørgsmålstegnet og poesien som årer.

Den danske sang
(det er noget i luften, som bobler i brystet og vokser på tungen)

Nogle steder synger man det, som andre har bestemt, der skal synges.

Der findes andre sange, der endnu ikke er skrevet ned på papir og sat på noder, der er dem, der skal opleves, høres og ses, inden de bliver til lyde på stemmebåndene.

Sangen er det, som dukker frem, når man er ked af muren foran udsigten, eller er jublende glad for et dækket frokostbord. Til glæde for nogle, pestilens for andre. Det ligger på tungen, smager af sødt og kært, eller af skæg, fest, styrke og oprør. Men hvis det ikke får øjnene til at skinne, gør havet mere blåt, og græsset mere grønt, så er det fordi det ikke er ens egen sang.

I forestillingen kommer I til sangaf-ten med lærer Madsen. Madsens sang- kor er et helt almindeligt kor, men den- ne aften klinger sangene ikke rigtigt. Vi rives med på en besynderlig færd, en rejse igennem landet på jagt efter den danske sang.

Den danske sang er en familieforestil- ling. Der er det særlige ved Madsens Al- bum, at det er åbent for både børn og voksne.

Manuskript: Peier Kjærsg & Max Madsen

Medvirkende: Max Madsen

Turneperiode: fra 1. januar og hele 1985

Alder: fra 6 år og opefter

Pastilteatret

v. Søren Bredahl Rasmussen
Frederiksberggade 15 D,
8600 Silkeborg

Prisforhøjelse:

Prinsen på Glasbjerget nu kr. 1.720,20 incl. moms.

Eventyret i Trolldbyen nu kr. 1.720,20 incl. moms.

Madsens Album

Tilskueralantal: max. 100
Varighed: 45-60 min.
Spilleplads: 3,5×3,5 m min.
Pris excl. moms: ved 50 tilsk. kr. 1.495,- — ved 100 tilsk. kr. 2.220,-
(Kan også bestilles gennem Artes pro-gramtjeneste, 01-10 68 88)

Gruppe 38

Frederiksgade 34, 8000 Århus C
Tlf. 06-13 53 11

Til alle landets skoler!

Vi har i august måned udsendt en brochure til alle skoler, hovedbiblioteker, gymnasier og lignende om vor nye forestilling *Romeo og Signe* af Villy Sørensen og Staffan Westerberg. Ligesom i sidste nummer af Børneteateravisen er den annonceret til enten 4.-7. kl. eller 8.-10. kl.

ÆNDRING: Fremover kun aldersgruppen 8. klasse og opefter — også voksne. Ledig igen fra ultimo februar.

Jako•Bole Teatret

Grønnegangen 8 o.g., 9000 Ålborg
Tlf. 08-12 78 33

Karius og Baktus

Prisen er ændret til: kr. 2.460,- + moms 22% kr. 541,20, ialt kr. 3.001,20.
Spilleperiode: februar 1985.

Mosaik Teatret

Koldingvej 5, 6760 Ribe
Tlf. 05-42 48 10

Vil du høre min sang

Forestillingen *Vil du høre min sang* handler om to veninder, Helle og Lotte, og deres legeplads ved et gammelt plankeværk. Her kan de lade fantasien råde, og plankeværket danner rammen om pigernes fælles oplevelser, som udvikles under deres leg på godt og ondt.

En dag finder de en kuffert, som tilhører onkel Konrad, men da tilsyneladende ingen ved, hvem han er, går pigerne igang med at undersøge sagen. Lotte finder en violinkasse ved plankeværket, og musikken og sangene får handlingen til at skride frem.

Politimester Bastian og detektiven Charles Holm deltager i eftersøgningen og Blæksprutten Olsen og Hornfisken kommer til, og nu da vi er kommet ud til havet, dukker sørøver Røde Harry og kaptajn Sorte Bill også op.

Det hele udvikler sig som en spændende og fantasifuld leg sammen med publikum. Forestillingen indeholder flere sange, bl.a. af Halfdan Rasmussen,

sange som mange børn kender, og kan synge med på.

Forfatter: Ib Voss
Medvirkende: Ulla Veje og Nina War- ming

Varighed: ca. 45 min.

Tilskueralantal: max. 60 børn

Aldersgruppe: 3-7 år

Spillested: Grupperum, klasselokale el. lign.

Turne: Fra 10. september 84

Pris: kr. 2.150,- incl. moms

skab teater

Ringgade 153,
6400 Sønderborg
Tlf. 04-43 06 08

I forbindelse med en udstilling i Sønderborg af børneteaterplaka-ter i november/december 1984 be-der vi de enkelte teatergrupper til- sende os materiale, også gerne fra aktuelle forestillinger.

Har I evt. diasserier/video, hø- rer vi meget gerne nærmere her- om.

Med håb osse for freden,
Arne, skab teater

Vendsyssel Egnsteater

Nørregade 35, 9800 Hjørring
Tlf. 08-92 47 11

MOMO
En eventyrlig rejse

Forestillingen spiller fra 5. dec. 1984 og hele foråret 1985

Pris: kr. 2.000,- + moms kr. 440,-, ialt kr. 2.440,-

Tilskueralantal: max. 50 børn

Varighed: 45 min.

Opstillingstid: ca. 60 min.

Spilleplads: højde 2,5 m, bredde 5,0 m, dybde 5,0 m

Forfatter: Michael Ende, ensemblet

Instruktør: Paul Valjean

Musik: Sammensat af Paul Vanjean og Helge Reinhardt

Scenografi og dukker: Kirsten Fristrup

Medvirkende: 3 personer

Aldersgruppe: 3-8 år

Den berømte tyske forfatter Michael Ende har skrevet pragtfulde (eventyr)bøger om fantasi og virkelig-

hed. I vores teater møder vi Gigi «Fremmedfører», der inviterer børnene til det land, hvor den lille Momo bor.

Her blomstrer fantasien, og Momo ken- der ingen grænser, hverken i tid eller

rum. Med hende kommer vi på en rejse, der gemmer på en spændende hemme- lighed: »Tidens gåde«.

Vi kan have 50 børn med på rejsen, som kan vare evigt!!! — eller ca. 45 mi- nutter.

Vestvolden

Egnsteater i Brøndby, Hvidovre og Rødovre
Hvidovre Strandvej 70 A,
2650 Hvidovre
Tlf. 01-49 12 40

Ricards Pubertetsklinik

Efter adskillige ufrivillige ophold bag lås og slå, kan det være vanskeligt at støve et egnet job op, som vel at mærke ligger inden for lovens rammer. Det gælder om at finde en fed fidus. Med et raskt identitetsskift og med en frivillig forflyttelse til Slotskøbing vil Ricard påbegynde sin nye tilværelse. Han er vi- dende om, at der er penge i pubertets- problemer. Og det skal udnyttes! Knap nok helt etableret i sin klinik ind- finder den første klient sig, og herefter tager tingene fart. Forfatteren instrue- rer selv Vestvoldens opsætning af den- ne forrygende forestilling for de unge og deres forældre.

Aldersgruppe: fra 13 år

Tilskueralantal: max. 150

Turneperiode: 28. jan. — 31. marts 1985

Stationært: Hvidovre Medborgerhus

17.-27. jan. 1985. Islev Bio: 13.-15. marts 1985

Pris: 3.400,- kr. + moms 748,- kr., ialt kr. 4.148,-

Tekniske krav: mørklægning, 380 V

Spilleplads: 7×7×3,5 m

Opstillingstid: ca. 2 timer

Varighed: ca. 75 min.

Forfatter: Svend Abrahamsen

Instruktion: Svend Abrahamsen

Scenografi: Åse Engström

Medvirkende: Morten Eisner og Suzett Kempf

Teknikere: Frederik Gersby og Lars Knudsen

Ø-Gruppen

Lille Madsesgade 32
3700 Rønne
Tlf. 03-95 44 83 kl. 10-12

Brudstykker
af en stenhuggers dagbog

Brosten til at gå på, kantsten til at fal- de over, sokler til at bygge på, monu- menter til at dvæle ved, gravsten til at hvile under. Altsammen bornholmsk

granit brudt ud af bornholmske klipper.

Klævet, tilhugget, poleret og ornamen- teret af bornholmske stenhuggere igen- nem generationer.

Ja så, siger vi. Bornholm er altså ud over røget sild også granit. Og hvad så mere?

Dette »mere« fortæller der om i *Brud- stykker*. En hel befolkningsgruppes li- delser og afsavn, glæde og stolthed, drømme og erindringer samlet i én mand og hans historie. Det er ikke no- get gennemsnitsmenneske — en mel- lemgrå hr. Ingenting — vi møder. Tværtimod er vores hovedperson noget ganske enestående. Særpræget, skør og lidenskabelig som kun virkelige menne- sker kan være det.

Han tager sig usædvanlige friheder og tænker uforudsigelige tanker, mmens han fortæller sin helt personlige udgave af de bornholmske stenarbejde- res historie.

Hans Nørregaard står alene på sce- nen i rollen som stenhuggeren, men har er i godt selskab. Venner og fjender fra hans lange begivenhedsrige liv passerer forbi i en farverig underholdende strøm, ledsaget og understreget af lys og lyd, musik og sang.

Aldersgruppe: 14 år og opefter (8. kl. og op)

Tilskueralantal: max. 100

Turneperiode: sæson 84/85-85/86

Pris: kr. 2.385,- + moms 22% kr. 525,-, ialt kr. 2.910,-

Tekniske krav: 220 V

Varighed: 1 time

Opstillingstid: 1½ time

Spilleplads: 4×5 m, 3 m høj

Forfatter: Søren Ovesen

Instruktør: Jesper Milsted

Musik: Bernhard Christensen

Italieneren synges af operasanger ved Det kgl. Teater, Ole Jensen, akkompag- neret af Grethe Kord

Scenografi: Lise Bønæs

Medvirkende: Hans Nørregaard

Berigtigelse

I Børneteateravisen nr. 45 har redaktionen beklageligvis kludret i det.

Under Repertoirenyt er vi desværre kommet til at »forære« Paraplyteatret en forestilling, som de aldrig har produceret.

Det drejer sig om forestillingen *Når vinden blæser*.

Denne forestilling tilhører retteligen

SCARAMUCH

Horsensgade 5,

2100 København Ø

Tlf. 01-38 81 73

Vi beklager!

dagbord 2 83

DET SNAKKER MAN IKKE OM ...

Børneteaterplakater til salg

Børneteaterplakater til udsmykning
Børneteaterplakater som gave
Børneteaterplakater som reklame for børneteater

Børneteatersammenslutningen sælger plakater fra børneteatrene forestillinger. Pengene går til arbejdet med at gøre børneteatrene stærkere og bedre.

Plakaterne er for det meste i flere farver, i størrelser fra A3 til A1. Hvis en eller flere af de afbildede plakater bliver udsolgt, finder vi andre i stedet.

10 plakater sælges for kr. 70,- incl. forsendelse.

Send beløbet pr. check eller indsat det på giro 6 61 81 38 til Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 3., 1360 Kbh. K.

Plakaterne bliver sendt i et paprør. Vi håber, de når hele frem. I modsat fald: ring 01-15 69 00.

KASKADETEATRET
PLADASK

JØRGEN LUNGEHAL
FLÆSK
SVALEGANGEN ROSENDALE 15
ARHUS TELEFON 12 13 15

Svalegangen

HØJE TAASTRUP BØRNETEATER
IS KLØDSMAJOR
MANUSKRIFT: CHARLOTTE BLAT
STRUKTION: GUNNAR NOLSE
KUNST: MARIE KOLDHUS
KUNST: MARIE KOLDHUS
KUNST: MARIE KOLDHUS
RING ELLEN SKRIV TIL OS: (02) 52 14 30
OP TEATER, POPPEL ALLE 12, 2630 TAASTRUP

FRISK MOD
BØRNETEATER

RABALDER
- I BØRNEHAVEN

Teatergruppen VESTER 60

Klip kuponen ud og send den allerede i dag!

46

BREV

Hermed bestiller jeg:

- ☐ sæt plakater à kr. 70,-
- ☐ Pengene er sendt pr. check
- ☐ Pengene er indsat på giro nr. 6 61 81 38, Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 1360 København K.

Frakeres
som
brevkort

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
DK-1360 København K